

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

برنامه درسی رشته

حسابداری قضایی

Forensic Accounting

مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

گروه علوم اجتماعی

پیشنهادی دانشگاه خوارزمی

پشت

نام رشته: حسابداری قضایی	عنوان گرایش: -
گروه تحصیلی: علوم اجتماعی	دوره تحصیلی: کارشناسی ارشد ناپیوسته
زیرگروه تحصیلی: حسابداری	نوع مصوبه: تدوین
پیشنهادی: دانشگاه خوارزمی	تاریخ تصویب: ۱۴۰۱/۰۷/۱۷

برنامه درسی تدوین شده دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته حسابداری قضایی در جلسه شماره ۹۵۴ تاریخ ۱۴۰۱/۰۷/۱۷ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی به شرح زیر تصویب شد:

ماده یک- این برنامه درسی برای دانشجویانی که پس از تصویب این برنامه درسی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی پذیرفته می‌شوند، قابل اجرا است.

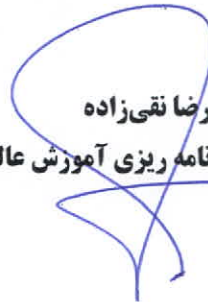
ماده دو- این برنامه درسی در سه فصل: مشخصات کلی، جدول‌های واحدهای درسی و سرفصل دروس تنظیم شده است و برای اجرا در دانشگاه‌ها و موسسه‌های آموزش عالی پس از اخذ مجوز پذیرش دانشجو از شورای گسترش آموزش عالی و سایر ضوابط و مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می‌شود.

ماده سه- این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ به مدت ۵ سال قابل اجرا است و پس از آن، در صورت تشخیص کارگروه تخصصی مربوطه، نیاز به بازنگری دارد.

دکتر قاسم عمو عابدینی
معاون آموزشی
و دبیر شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

دکتر رضا نقی زاده
مدیر کل دفتر برنامه ریزی آموزش عالی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی رشته

حسابداری قضایی

Forensic Accounting

مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

مصوب کارگروه تخصصی حسابداری

پیشنهادی گروه حسابداری دانشگاه خوارزمی

تهیه کننده:

دکتر زهرا دیانتی دیلمی

همکاران:

دکتر حامد عمرانی

دکتر محمدجواد شیخ

مرحوم دکتر اصغر سلطانی

عضو هیات علمی دانشگاه خوارزمی

عضو هیات علمی دانشگاه خوارزمی

عضو هیات علمی دانشگاه خوارزمی

عضو هیات علمی دانشگاه اصفهان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیامبر اکرم (ص) فرمودند:

لَيْسَ مِنَّا مَنْ عَشَّ مُسْلِمًا أَوْ ضَرَّهُ أَوْ مَآكَرَهُ

از ما نیست کسی که با مسلمانی تقلب کند، یا به او ضرر رساند و یا با وی حيله نماید.

(نهج الفصاحه، ح ۲۴۱۴)

فصل اول

کلیات سرفصل

فصل اول - دلایل ایجاد و چارچوب رشته حسابداری قضایی در مقطع کارشناسی ارشد

۱- کلیات و تبیین رشته

جهان پیشرفته امروز با تمام مشکلات پیش رو، سعی دارد حقوق شهروندی، امنیت اجتماعی و ارتقای آن را تامین کند. محاکم قضایی برای کشف حقایق باید از شیوه‌های علمی و پیشرفته در دادرسی‌ها استفاده کرده و فرآیند رسیدگی به دعاوی را با سازماندهی آموزش، استفاده از فناوری‌های نوین و صرف زمان کافی تسهیل نموده تا میزان حقیقت‌یابی را افزایش دهند. پیچیدگی فزاینده پرونده‌های قضایی به ویژه آن دسته از پرونده‌هایی که مستلزم حل مسائل علمی و فنی است، حضور کارشناس رسمی دادگستری و قوه قضاییه را بطور فراگیر اجتناب ناپذیر می‌سازد. نام کارشناس در حقیقت با نام دادگاه عجین بوده و در جریان دادرسی با تعامل دادگاه و کارشناس انشای حکم می‌گردد. روابط کاری و تجاری، امروزه در تمامی زمینه‌ها به ویژه در صنعت فناوری اطلاعات و علوم گسترده نظیر بایوتکنولوژی و نانوتکنولوژی نیازمند کارشناسان زبده و آموزش دیده با مبانی علمی و تخصصی روز است تا از تخصص آنها برای ارائه حقایق فنی و پیچیده بنحو مطلوب استفاده شود. برنامه حاضر، تصویری از مطالب علمی لازم برای ارائه دروس کارشناسی ارشد حسابداری قضایی است با این امید که بتواند با توسعه دانش حرفه‌ای، در جهت رفع معضلات و مشکلات مردم اجرایی شود.

همانطور که در شکل ۱ مشهود است، رویه‌های حسابرسی سنتی، در محدوده استانداردهای حسابرسی و سایر الزامات مقرر شده در اینخصوص، به بررسی تقلب می‌پردازند. با این حال، حسابرسان مسئولیتی در قبال برنامه ریزی و اجرای رویه‌های حسابرسی برای کشف تحریفات بی اهمیت (نظیر مواردی که بخاطر اشتباه یا تقلب رخ داده اند) ندارند. به موجب قانون ساربینز آکسلی، مسئولیت مدیریت شرکت در قبال برنامه ریزی و اجرای کنترل‌های داخلی به جهت جلوگیری و بازدارندگی از تقلب، افزایش یافته است.

درواقع، "حسابداری" نیز همانند رشته "پزشکی"، حرفه‌ای است که با مباحث قانونی و قضایی پیوند خورده است. همانطور که سیر تاریخی پیدایش رشته "پزشکی قانونی" نشان می‌دهد این رشته تخصصی نیز تا قبل از سال ۱۳۷۰ در کشور وجود نداشت و عمده کارهای پزشکی قانونی توسط پزشکان عمومی انجام می‌شد که دوره کوتاه مدتی را در سازمان پزشکی قانونی طی کرده بودند. اما بعد از سال ۱۳۷۰ به دلیل نیازمبرم به تربیت متخصصان خاص در زمینه مباحث پزشکی قانونی، رشته تخصصی پزشکی قانونی در کشور راه اندازی شد. درخصوص حسابداری قضایی یا دادگاهی نیز در حال حاضر کشور وضعیت مشابه پزشکی قانونی قبل از سال ۱۳۷۰ در ایران را دارد؛ یعنی افرادی بعنوان کارشناسان رسمی دادگستری در مباحث حسابداری مشغول به ارائه خدمت هستند که دارای مدرک حسابداری و سابقه کار در این خصوص بوده و یک دوره کارآموزی محدود را در این زمینه گذرانده اند، بدون اینکه مباحث حقوقی و فناوری اطلاعات مورد نیاز برای انجام این کار بر اهمیت به ایشان آموزش داده شود. براین اساس ضرورت راه اندازی این رشته در دانشگاه‌های کشور، همانند دانشگاه‌های بزرگ دنیا که سال‌ها است که این رشته را دارند کاملاً مشهود است. از آنجا که راه اندازی هر رشته دانشگاهی منوط به تدوین برنامه درسی آن می‌باشد، لذا با بررسی سرفصل دروس رشته حسابداری قضایی و تقلب در اکثر دانشگاه‌هایی که این رشته را در جهان دارند، برنامه درسی مناسبی برای این رشته تخصصی در ایران تدوین شده است.

۲- تعریف و هدف

حسابداری قضایی، شاخه ای از حسابداری است که ماهیتاً با قضاوت دادگاهی در ارتباط است. در واقع علم گردآوری و ارائه اطلاعات مالی به شکلی است که به عنوان یکی از شواهد و ادله دعاوی مبنای انشای رای قضات است. در ماده ۲۵۷ آیین دادرسی مدنی و نیز ماده ۱۵۶ قانون آیین دادرسی کیفری رجوع به کارشناس توسط دادگاه پیش بینی شده است. تمرکز حسابداری قضایی بر روی تجزیه و تحلیل تبیین کننده رابطه علت و معلولی پدیده ها؛ شامل کشف حقه ها، ترفندها "در صورت وجود" و اثرات آن در حوزه سامانه حسابداری و مالی است. همچنین ارائه خدمات مشاوره به اصحاب دعوی و نیز مشاوره هایی برای پیشگیری از تخلفات و جرایم مالی به صورت تخصصی و حرفه ای در حوزه خدمات حسابداری قضایی است. براین اساس، نتیجه می گیریم که رشته حسابداری قضایی، یک میان رشته آموزش عالی در حوزه های ترکیبی حسابداری، حسابرسی، مالیات، ارزشگذاری، امومالی، حقوق، فناوری اطلاعات، روانشناسی و علوم رایانه ای است که هدف آن آموزش و تربیت نیروی انسانی متخصص در بکارگیری اصول، تئوریها و نظامهای حسابداری در خصوص حقایق یا فرضیه های مورد بحث در یک اختلاف حقوقی (قضایی) است. (رحمانی و غلامزاده لداری، ۱۳۹۰). انتظار می رود فارغ التحصیلان این رشته در پیشگیری، بازدارندگی، تشخیص و بررسی وقوع تقلب های مالی و اقتصادی کمک کنند. یک حسابدار قضایی می تواند دامنه وسیعی از وظایف؛ از حل اختلافات مالی طلاق گرفته، تا کشف تقلب مالی در شرکت های بزرگ را انجام دهد.

۳- الزامات دانشگاه های متقاضی رشته

سابقه کار حرفه ای برای داوطلبان ورود به این رشته توصیه می شود. پذیرش دانشجو فقط در دانشگاه هایی مجاز است که کانون کارشناسان رسمی دادگستری یا مرکز وکلا و کارشناسان رسمی و مشاوران قوه قضاییه در شهر محل دانشگاه مستقر هستند و امکان خدمات کارآموزی برای دانشجویان فراهم می باشد و دانشگاه از ظرفیت کارشناسان کانون و مرکز می تواند استفاده کند. همچنین وجود رشته مصوب حقوق در سطح کارشناسی در دانشگاه های متقاضی ضرورت دارد تا با تعامل و همکاری گروه حسابداری و حقوق این دوره با کیفیت مطلوب برگزار شود. به یک آزمایشگاه حسابداری (یا سایت یارانه ای مناسب) برای برگزاری برخی دروس مورد نیاز است.

۴- برنامه درسی

در این برنامه درسی سعی شده تا متناسب با استعداد و سابقه کاری دانشجویان، یک انعطاف پذیری وجود داشته باشد. از سوی دیگر، چون رشته حسابداری قضایی و تقلب زیر مجموعه رشته حسابداری محسوب می شود، لذا کسب دانش کافی در زمینه حسابداری و حسابرسی، پیش شرط ورود به این رشته است و افرادی که از سایر رشته ها وارد این رشته می شوند باید دروس جبرانی مربوط به مباحث اصلی حسابداری را بگذرانند.

تعداد کل واحدهای درسی دوره کارشناسی ارشد رشته حسابداری قضایی ۳۲ واحد می باشد که به شرح زیر طبقه بندی می شود:

عنوان	واحد
الف. دروس پایه	۱۰
ب. دروس تخصصی	۸
ج. دروس اختیاری	۱۰
د. پایان نامه	۴
جمع	۳۲

۵- نقش و توانایی دانش آموختگان

امروزه در جهان تقاضا برای جذب دانشجویان حسابداری که تخصص لازم در زمینه ثقلب و حسابداری قضایی را دارند، دائماً رو به افزایش است. در خارج از کشور این موضوع به یک فرصت عالی برای دانشگاهها و مراکز آموزشی تبدیل شده که برنامه ای برای تدریس این مباحث دارند. بعلاوه، هریک از چهار موسسه حسابرسی بزرگ جهان، از هم اکنون برای دانشجویان حسابداری یادگیری موارد مربوط به حسابداری قضایی را الزامی دانسته اند. در بسیاری از کشورهای پیشرفته اقتصادی و در اجرای قانون و یا صلاحدید مدیریتی، مراجع ذیربط و شرکت ها بدنبال استخدام حسابداران متخصص در مباحث حسابداری قضایی و ضدثقلب هستند. همین امر باعث شده که حسابداری قضایی جزو ۲۰ شغل برتر حسابداری که دارای آینده ای درخشان است، شناخته شود.

در ایران نیز انتظار می رود فارغ التحصیلان این رشته بتوانند به عضویت کانون های کارشناسان رسمی دادگستری و قوه قضائیه در آیند و در بانکها، شرکتهای بیمه، موسسات حسابرسی، دیوان محاسبات، سازمان بازرسی کل کشور، سازمان بورس اوراق بهادار، و سایر واحدهای اقتصادی اعم از دولتی و خصوصی نقش ارزنده ای ایفا نمایند. به طور کلی اشخاص حقیقی و حقوقی ذیل نیازمند خدمات متخصصان حسابداری و حسابرسی قضایی می باشند:

- دادگاه ها (حقوقی، کیفری ۱، کیفری ۲، دادگاه انقلاب و دادگاه تجدیدنظر)
- شوراهای حل اختلاف، دادگاه ویژه روحانیت، دادگاه نظامی و سایر دادگاه های اختصاصی
- مراجع شبه قضایی مانند هیات های حل اختلاف مالیاتی، کمیسیونهای شهرداری، اتاق بازرگانی، اتاق اصناف، ثبت و سایر کمیسیون ها
- مراجع دولتی، ارگانها و نهادها
- اشخاص حقیقی و حقوقی در صورت تعیین کارشناس بعنوان داور یا ارجاع موضوع توسط کانون کارشناسان رسمی دادگستری با مراکز امور کارشناسان قوه قضائیه ماده ۱۸۷
- داوران در رسیدگی به پرونده های داوری
- شرکت ها به خصوص در بخش های حسابرسی داخلی و مدیریت ریسک
- طرفین دعاوی برای دریافت خدمات مشاوره

- دفاتر یا موسسات کارشناسی رسمی و موسسات حقوقی

فارغ التحصیلان رشته حسابداری قضایی باید دانش، مهارتها و توانایی های خاصی داشته باشند که از جمله آنها

می توان به موارد ذیل اشاره کرد:

- پیش زمینه قوی در حسابداری
- دانش کامل از رویه های حسابرسی،
- فهم و درک ارزیابی ریسک
- آگاهی از فنون کشف تقلب
- مهارتهای ارتباطی قوی اعم از شفاهی و کتبی
- مهارت استدلال قیاسی
- داشتن تفکر انتقادی
- توانایی حل مساله و مشکلات بحرانی
- انعطاف پذیری در بررسی
- مهارت تجزیه و تحلیل
- دانش حقوقی و اطلاع از قوانین و حقوق شهروندی و قوانین کسب و کار و تجارت
- آرامش و خونسردی

۶- ضرورت و اهمیت

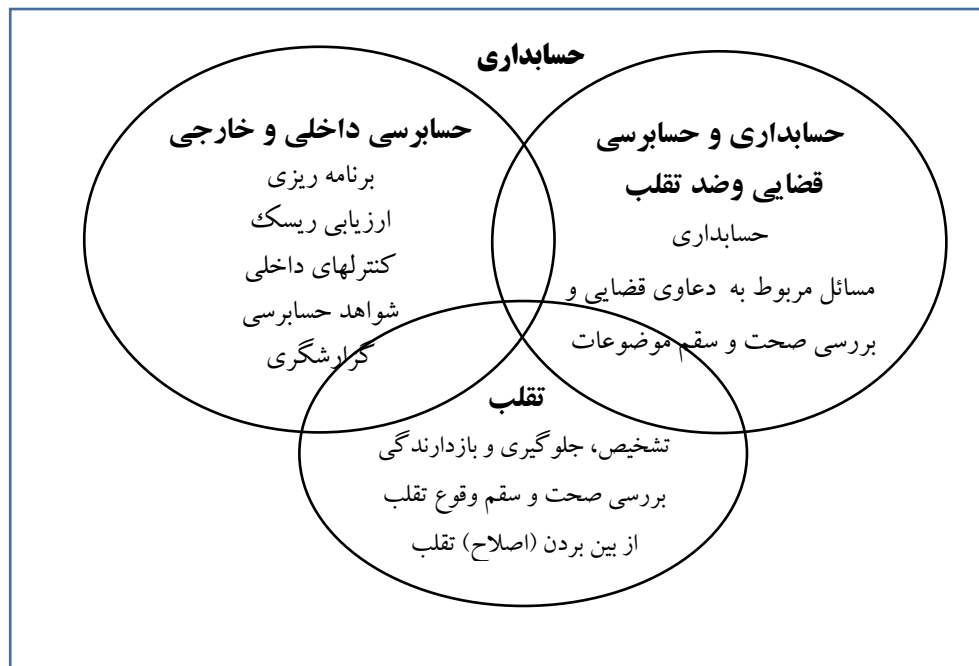
رسوایی های مالی اخیر، افزایش اختلاس ها، تقلب و کلاهبرداری های گزارش شده و نیز افزایش نگرانی ها برای پولشویی باعث شده است تا انتظارات عمومی برای تعریف مسئولیت بیشتر حسابرسان و حسابداران در قبال کشف تقلب در سازمانها به صورت جدی تری مطرح شود. اینکه این فعالیتهای غیرقانونی کشف شوند و مجرمان شناسایی شوند، بطور مستقیم به میزان دانش، مهارتها و توانایی های متخصصان حرفه ای وابسته است که آموزش های رسمی در زمینه کشف تقلب و حسابداری قضایی دیده باشند. متأسفانه در حال حاضر در ایران برخلاف سایر کشورها، چنین متخصصان حرفه ای، بطور رسمی آموزش داده نشده اند و افرادی نیز که تحت عنوان کارشناسان رسمی دادگستری و یا مشاوران قوه قضاییه فعالیت دارند صرفاً متخصصانی هستند که دارای مدرک حسابداری و سابقه کار (بویژه حسابرسی) می باشند و یک دوره کارآموزی گذرانده اند (قربانی، ۱۳۹۷).

همانطور که در شکل ۱ مشهود است، رویه های حسابرسی سنتی، در محدوده استانداردهای حسابرسی و سایر الزامات مقرر شده در این خصوص، به بررسی تقلب می پردازند. با این حال مسئولیت هیات مدیره شرکت ها در قبال برنامه ریزی و اجرای کنترل های داخلی برای جلوگیری از تقلب، افزایش یافته است. ادعای تقلب، غالباً از طریق اقدامات حقوقی (دادگاه) و با تخمین زیان (خسارات) مورد حل و فصل قرار می گیرد که این امر مبین همپوشانی حسابداری قضایی و کار بررسی صحت و سقم ادعای تقلب است. با این حال، این دو (یعنی حسابداری قضایی و بررسی صحت و سقم ادعای تقلب) هر کدام دربرگیرنده فعالیتهای متفاوت و بعضاً نامرتبط بایکدیگر هستند. متخصصان تقلب، غالباً به جلوگیری و

بازدارندگی از تقلب کمک می کنند که ارتباط مستقیمی با سیستم قضایی (حقوقی) ندارند. اما حسابداران قضایی با ادعاهای مطرح شده در خصوص خسارت، ارزشگذاری (ارزیابی)، و مسائل حقوقی (غیر مرتبط با تقلب) مواجه هستند. ارتباط بین حسابرسی، تقلب و حسابداری قضایی پویا بوده و در طی زمان بخاطر مسائل سیاسی، اجتماعی و فرهنگی تغییر می کند. بعلاوه، سطح همپوشانی حسابداری قضایی و تقلب ممکن است از آنچه در شکل ۱ نشان داده شده، بیشتر باشد. از آنجایی که حسابرسان در دامنه استاندارد حسابرسی شماره ۲۴۰ ایران کار می کنند، لذا انتظار می رود تا حدودی دانش و مهارت در زمینه مباحث تقلب و حسابداری قضایی داشته باشند. به همین دلیل، این برنامه درسی تدوین شده که در برگیرنده کلیت مهارت‌ها و دانش‌هایی باشد که بتواند متخصصان توانمندی را در این حوزه پرورش و تعلیم دهد.

شکل ۱- ارتباط بین دانش و مهارت‌های حسابداران سنتی، حسابرسی، تقلب و حسابدار دادگاهی

فصل دوم

برنامه و طبقه بندی درس ها

فصل دوم- جدول طبقه بندی درس ها

درس های مقطع کارشناسی ارشد رشته حسابداری قضایی

درس های پایه						
ردیف	نام درس	تعداد واحد	ساعت			پیش نیاز
			نظری	عملی	جمع	
۱	تئوری حسابداری	۲	۳۲	-	۳۲	-
۲	روش پژوهش در حسابداری	۲	۳۲	-	۳۲	-
۳	دعای امور تجاری، ثبتی و کارشناسی	۲	۳۲	-	۳۲	-
۴	حقوق تجارت و قراردادها	۲	۳۲	-	۳۲	-
۵	جرم شناسی اقتصادی، کشف و پیشگیری	۲	۳۲	-	۳۲	-
جمع		۱۰				

درس های تخصصی						
ردیف	نام درس	تعداد واحد	ساعت			پیش نیاز
			نظری	عملی	جمع	
۱	حسابداری قضایی (۱)	۲	۳۲	-	۳۲	-
۲	حسابداری قضایی (۲)	۲	۳۲	-	۳۲	حسابداری قضایی (۱)
۳	داوری	۲	۳۲	-	۳۲	حسابداری قضایی (۲)
۴	کارآموزی قضایی	۲	۳۲	-	۳۲	سال دوم
جمع		۸				

دروس اختیاری						
ردیف	نام درس	تعداد واحد	ساعت			پیش نیاز
			نظری	عملی	جمع	
۱	حسابداری قضایی امور مالیاتی	۲	۳۲	-	۳۲	-
۲	حسابداری قضایی بازار سرمایه	۲	۳۲	-	۳۲	-
۳	حسابداری قضایی بازار پولی و بانکی	۲	۳۲	-	۳۲	-
۴	حسابداری قضایی بازار بیمه	۲	۳۲	-	۳۲	-
۵	حسابداری قضایی بخش عمومی	۲	۳۲	-	۳۲	-
۶	تکنیک های تحلیل داده در حسابداری قضایی	۲	۳۲	-	۳۲	-
۷	حسابرسی فناوری اطلاعات	۲	۳۲	-	۳۲	-
۸	ارزشگذاری شرکت ها و اوراق بهادار	۲	۳۲	-	۳۲	-
جمع		۱۰*				

* مجموعاً پنج درس اختیاری (معادل ۱۰ واحد) از بین دروس باید گذرانده شود.

پایان نامه					
ردیف	نام درس	تعداد واحد	ساعت		
			نظری	عملی	جمع
۱	پایان نامه	۴	-	۴	۴
جمع		۴			

نام درس جبرانی	تعداد واحد	پیش نیاز
حسابداری میانه (۱)	۲	-
حسابداری میانه (۲)	۲	-
حسابداری مالیاتی	۲	-
حسابرسی (۱)	۲	
حسابرسی (۲)	۲	
جمع	۸*	* حداکثر معادل ۸ واحد باید از بین دروس فوق گذرانده شود.

فصل سوم

سرفصل درس‌ها

درس‌های پایه

عنوان فارسی: تئوری حسابداری		الف: عنوان درس
عنوان انگلیسی: Accounting Theory		
نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)	تعداد واحد: ۲ واحد	
پیش نیاز: -	نوع درس: پایه	

ب: هدف

آشنایی دانشجویان با نظریه‌های مختلف حسابداری مالی، منابع شناخت و تدوین نظریه‌های حسابداری با هدف درک چرایی، چرایی، پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های حسابداری است که به نوعی با موضوعات حسابداری قضایی مرتبط است و پیش‌بینی برای درک عمیق این پدیده‌ها همچون مدیریت سود، حسابداری ساختگی، اندازه‌گیری و گزارشگری فراهم می‌کند.

پ: سرفصل‌ها

- مقدمه‌ای بر تئوری حسابداری
- ساختار تئوری حسابداری
- استاندارد گذاری در حسابداری و تئوری‌های هنجاری
- نظریه‌ها و روش‌های اندازه‌گیری در حسابداری
- نظریه‌های اندازه‌گیری سود و حفظ سرمایه
- نظریه‌های مدیریت سود و مدل‌های کشف آن
- استفاده از اطلاعات حسابداری در قراردادهای جبران خدمات، بانکی، تجاری و تامین مالی
- مبانی، انگیزه‌ها و روش‌های حسابداری ساختگی و متقلبانه
- نظریه‌های ذینفعان، مشروعیت، مسئولیت اجتماعی، پایداری و گزارشگری مالی

ت: روش یاددهی - یادگیری

روش یادگیری در این درس بصورت مشارکتی، مساله‌محور، واقعیت‌مدار و افته‌کاوی است.

ث: روش ارزشیابی

طبق نظر استاد است. توصیه می‌شود ارزشیابی این درس بصورت مستمر و پایانی باشد و بخشی از نمره به افته‌کاوی‌ها اختصاص یابد.

ج: کتب و منابع پیشنهادی

- ثقفی، علی (۱۳۹۷)، نظریه‌های حسابداری (جلد اول). چاپ چهارم (ویرایش جدید)، انجمن حسابداری ایران، تهران: ترمه.
- مهران، ساسان، کرمی، غلامرضا و سید حسینی، سید مصطفوی. (۱۳۹۸). تئوری حسابداری (۱). چاپ هشتم، تهران: نگاه دانش.
- مهران، ساسان، کرمی، غلامرضا و سید حسینی، سید مصطفوی. (۱۳۹۸). تئوری حسابداری (۲). چاپ هشتم، تهران: نگاه دانش.
- Scott, W. (2014). Financial Accounting Theory. 7th edition, Pearson.
- Wolk, H., Dodd, J. & Rozycki, J. (2012). Accounting Theory: Conceptual Issues in a Political and Economic Environment. 8th edition, SAGE.
- Godfrey, Hodgson, Holmes & Tarco. (2006). Accounting Theory. 6th edition, Wiley.

- Belkaoui, A. R. (2004). Accounting Theory, Thomson.
- Watts & Zimmerman. (1998). Positive Accounting Theory. Prentice-Hall.
- Sunder, Shyam. (1997). Theory of Accounting and Control. Cincinnati, Ohio: South-Western College Pub.
- Hendriksen, Eldon, S. & Van Breda Michael, F. (1992). Accounting Theory. 5th edition, Irwin.
- مقالات مرتبط که در مجله های معتبر چاپ می شود.
- کتاب های چاپ جدید و کتاب های جدیدی که منتشر می شود.

الف: عنوان درس	عنوان فارسی: روش پژوهش در حسابداری	
	عنوان انگلیسی: Research Methods in Accounting	
تعداد واحد: ۲ واحد	نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)	
نوع درس: پایه	پیش نیاز: ندارد	

ب: هدف

هدف و تمرکز این درس بر آموزش مهارت های پژوهش نظری و حرفه ای در حسابداری قضایی است. این درس علاوه بر ایجاد شایستگی لازم برای پژوهش و نگارش پایان نامه، به شایستگی های پژوهش های حرفه ای کاربردی (Applied Professional Research) نیز توجه خاص دارد.

پ: سرفصل ها

- روش های مختلف پژوهش در حسابداری
- مساله یابی در پژوهش های حسابداری قضایی
- روش های بررسی پیشینه پژوهش (شامل روش های سیستماتیک و دامنه scoping and systematic literature review)
- روش شناسایی و بررسی متون معتبر (authoritative literature) در پژوهش های حرفه ای کاربردی
- آشنایی با پایگاهها و منابع اطلاعاتی و نحوه جستجو در آنها
- توسعه و تدوین سوالات و یا فرضیه های پژوهش
- تعیین، تبیین و اندازه گیری متغیرهای پژوهش
- جامعه و نمونه آماری
- جمع آوری داده های مربوط به متغیرها
- روش تحلیل داده ها با کمک نرم افزارهای آماری
- استخراج یافته ها و نتیجه گیری
- نگارش گزارش تحقیق
- آشنایی با نحوه نتیجه گیری و تفسیر یافته ها
- آشنایی با نظام های رفرنس دهی
- آشنایی با نحوه انتشار نتایج پژوهش

- اخلاق پژوهش
- کد اخلاق برای پژوهش های ذریبط

ت: روش یاددهی - یادگیری

روش یادگیری در این درس بصورت مشارکتی، مساله محور، واقعیت مدار، پروژه (نظیر نوشتن یک پروپوزال) است. ضروریست با حل تمرینهای مکرر و بررسی پایان نامه های مرتبط، دانشجویان توانمندی لازم برای انجام یک کار پژوهشی را بطور کامل کسب نمایند و حداقل یک نرم افزا تحلیل آماری به دانشجویان بصورت عملی یاد داده شود

ث: روش ارزشیابی

توصیه می شود ارزشیابی این درس بصورت مستمر و پایانی باشد و بخشی از نمره به پروژه اختصاص یابد.

ج: ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه

درس ترجیحاً در آزمایشگاه حسابداری (کارگاه یا سالن مجهز به رایانه و دسترسی به اینترنت) برگزار شود که دانشجویان بصورت عملی هر یک از سرفصل های درس را انجام دهند.

چ: کتب و منابع پیشنهادی

- دیانتی دیلمی، زهرا (۱۳۹۷)، روش پژوهش کیفی و کمی در حسابداری: همراه با نرم افزار SPSS، انتشارات عدالت نوین
- دیانتی دیلمی، زهرا (۱۳۹۷)، روش پژوهش در حسابداری راهنمای عملی برای نگارش پایان نامه و مقاله، انتشارات عدالت نوین
- دستگیر، محسن و اسلامزاده، امید (۱۳۹۶)، راهنمای کاربردی پژوهش در حسابداری (با تاکید بر پروپوزال نویسی) (مقدماتی) (جلد ۱)، انتشارات ترمه.
- محمدرضایی، فخرالدین (۱۳۹۸)، روش پژوهش در حسابداری: راهنمای عملی برای نگارش مقاله با رویکرد مجلات معتبر بین المللی، چاپ سوم، انتشارات ترمه.

عنوان فارسی: جرم شناسی اقتصادی، کشف و پیشگیری		الف: عنوان درس
عنوان انگلیسی: Economic Criminology ,Detection & Prevention		
نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)	تعداد واحد: ۲ واحد	
پیش نیاز: -	نوع درس: پایه	

ب: هدف

با توجه به نقش عوامل جرم زا در پیدایش جرم، هدف از این درس آشنایی دانشجویان با دانش جرم‌شناسی، بررسی دیدگاه‌های مختلف و متفاوت ناظر بر تبیین علمی بزهکاری و نظریه‌های موثر در این حوزه، بزهکاری و شناسایی شیوه‌های مناسب مهار بزهکاری و آشنایی با مفهوم پیشگیری و انواع (گونه‌های) پیشگیری با تاکید بر رویکرد اقتصادی می‌باشد.

پ: سرفصل‌ها

- آشنایی با مفهوم جرم، جرم‌شناسی و پیشینه آن
- آشنایی با انواع نظریه‌های جرم‌شناسی و پیشگیری از جرم
- شناسایی، تبارشناسی و گونه‌شناسی جرائم اقتصادی، پیشگیری و رویارویی با جرائم اقتصادی
- آشنایی با پلیس اقتصادی و بررسی اسناد
- آشنایی با سند و مدرک مشکوک و مجعول
- آشنایی با ویژگی‌های اسناد رسمی
- آشنایی با اعتبار محتویات سند رسمی
- آشنایی با جرم جعل
- آشنایی با دیدگاه‌های روانشناسی و روانکاوی جرم
- آشنایی با پلیس جنایی و اسناد و مدارک مشکوک و مجعول
- آشنایی با تشخیص امضا، بررسی امضاهای اصیل، بررسی جعل امضا به شیوه دستکاری عمدی، بررسی جعل امضا به شیوه شبیه سازی
- نکاتی در مورد پیشگیری از جعل یا بالابردن ضریب امنیت اسناد
- آشنایی با موقعیت پیش جنایی و نقش آن در ارتکاب جرم

ت: روش یاددهی - یادگیری

این درس توسط اعضای گروه یا مدعو حقوق ارائه می‌شود و روش یاددهی این درس بصورت دو سویه است و تا حد ممکن باید بصورت انتقال تجربیات عملی و حرفه‌ای باشد و از افته کاوی استفاده شود.

ث: روش ارزشیابی

بتر است ارزشیابی این درس بصورت مستمر و پایانی باشد.

ج: کتب و منابع پیشنهادی

- ابراهیمی، شهرام (۱۳۸۸)، مجموعه رویه‌های بین‌المللی پیشگیری از جرم، نشر میزان

- حمیدرضا ملک محمدی، مولف: فرانک پی ویلیامز، ماری لین دی مک شین، (۱۳۹۷)، نظریه‌های جرم شناسی، نشر میزان
 - حمیدرضا ملک محمدی، مولف: برایان استوت، جو بیتس و برایان ویلیامز، (۱۳۹۳) جرم شناسی کاربردی، نشر میزان
 - ژوپین ایزدی، (۱۳۹۵)، نظریه های مطرح در جرم شناسی، ناشر: انتشارات ارباب قلم
 - سونیا چقامیرزا، (۱۳۹۶)، پیشگیری از فساد مالی در قراردادهای اداری، انتشارات قانون یار
 - صلاحی جاوید، (۱۳۹۴) کلیات جرم شناسی و تئوری های جدید، انتشارات مجد
 - عبدالرضا جوان جعفری، سید مهدی سیدزاده ثانی، (۱۳۹۱) رهنمودهای عملی پیشگیری از جرم، انتشارات میزان
 - علی حسن نجفی ابرند آبادی، مولف: ژرژ، پیکت، (۱۳۹۳)، جرم شناسی، نشر میزان
 - علی سلیمی، مولف: راب وایت، فیوجنا هینز، (۱۳۹۲)، جرم و جرم شناسی پژوهشگاه حوزه و دانشگاه
 - کی نیا، مهدی، (۱۳۹۲) مبانی جرم شناسی، جلد اول، انتشارات دانشگاه تهران
 - محمد نسل، غلامرضا، کلیات پیشگیری از جرم، نشر میزان
 - محمدباقر ذوالقدر، (۱۳۹۱)، رهیافت های نوین پیشگیری از جرم، نشر میزان.
 - محمدرضا ملک محمدی، مولف: یان مارس، (۱۳۹۲) نظریه های جرم، نشر میزان
 - مهدی کی نیا، مولف: ریموند گسن، (۱۳۹۲)، جرم شناسی نظری، انتشارات مجد
 - نجفی توانا، علی (۱۳۹۴)، جرم شناسی، ناشر: آموزش و سنجش
 - فدایی شهری، غلامرضا (۱۳۹۶)، پلیس علمی و دانش کشف جرائم، ناشر: سخن گستر، چاپ دوم
 - نجابتی، مهدی، (۱۳۹۴)، پلیس علمی (کشف علمی جرائم)، انتشارات سمت
 - نوروزی، نادر و نبی زاده، رعنا (۱۳۹۳)، موقعیت پیش جنایی و نقش آن در ارتکاب جرم، انتشارات مجد
 - نورزاد، مجتبی (۱۳۸۹)، جرائم اقتصادی در حقوق کیفری ایران، ناشر: جاودانه و جنگل
- Ellen,D, (2005), scientific Examination of Documents, London: Taylor and Francis, ISBN-10: 0849339251 and ISBN-13: 978-0849339257
- Inman,k & Rudin(2000), Principles and practice of criminalistics, Boca Raton: CRC press, ISBN 9780849381270 - CAT# 8127

الف: عنوان درس		عنوان فارسی: حقوق تجارت و قراردادها
		عنوان انگلیسی: Trade law and contracts
تعداد واحد: ۲ واحد	نوع واحد: نظری (32 ساعت)	
نوع درس: پایه	پیش نیاز: ندارد	

ب: هدف

هدف از این درس، آشنایی دانشجویان با قوانین و مقررات تجارت و توانمند نمودن آنان برای استفاده از قوانین و مقررات در امور تجاری و قراردادی است، به نحوی که با تسلط کافی بر این قوانین که نتایج قابل ملموسی برای اولاً شناسایی موارد نقض قانون (اعم از وقوع جرائم اقتصادی و مفاسد مالی) و نیز سوء استفاده های متقلبانه از قوانین موجود کسب نمایند و ثانیاً به موضوعاتی که در روند کار حسابداری قضایی خللی ایجاد شود یا بی طرفی و اظهار نظر حسابداری قضایی را در دادگاه زیر سوال ببرد، بتوانند با مهارت و تخصص کافی وارد این عرصه شد.

پ: سرفصل‌ها

- شرکت های سهامی و قوانین مقررات حاکم بر آنها
- جرایم و تخلفات در قانون تجارت
- شرکت های سهامی و قانون بازار اوراق بهادار، قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی و مقررات مرتبط
- قوانین ورشکستگی و تصفیه و انحلال شرکت های سهامی عام
- شرکت های تضامنی و با مسئولیت محدود و مقررات حاکم بر آنها
- قوانین و اصول حاکم بر قراردادهای تجاری
- اسناد تجاری
- آشنایی با اموال و مالکیت در قانون

ت: روش یاددهی - یادگیری

روش یاددهی این درس بصورت دوسویه است و تا حد ممکن بصورت انتقال تجربیات عملی و حرفه‌ای باشد.

ث: روش ارزشیابی

بهتر است ارزشیابی این درس بصورت مستمر و پایانی باشد.

چ: کتب و منابع پیشنهادی

- اسکینی، ربیعا، حقوق تجارت (اسناد تجاری)، تهران، سمت، آخرین سال انتشار
- اسکینی، ربیعا، حقوق تجارت (ورشکستگی)، انتشارات سمت
- بشری، عباس (۱۳۸۹)، مجموعه قراردادهای مدرن (۱-۶)، انتشارات جنگل
- جعفری، لنگرودی، محمد جعفر، (۱۳۸۸)، حقوق اموال، گنج دانش
- ستوده تهرانی، حسن (۱۳۸۹)، حقوق تجارت: قراردادهای تجاری و ورشکستگی و تصفیه، انتشارات دادگستر
- صابری، روح الله (۱۳۸۷)، قراردادهای لیسانس، موسسه مطالعات و پژوهشهای حقوقی شهر دانش
- عرفانی، محمود (۱۳۸۴)، حقوق تجارت (ورشکستگی)، انتشارات میزان
- کاتوزیان؛ امیرناصر (۱۳۹۲)، حقوق مدنی اموال و مالیکت، جلدهای مرتبط، چاپ ۳۸
- کاتوزیان، امیرناصر، حقوق مدنی (قواعد عمومی قراردادهای)، تهران، شرکت سهامی انتشار، آخرین سال انتشار

- کاتوزیان، امیرناصر، اعمال حقوقی، تهران، شرکت سهامی انتشار، آخرین سال انتشار
- کاشانی، سید محمود (۱۳۹۴)، حقوق قراردادهای ویژه، نشر میزان
- کاویانی، کوروش (۱۳۹۳)، حقوق تجارت (۴): حقوق ورشکستگی، نشر میزان
- قانون تجارت و اصلاحیه آن و اصلاحات بعدی
- قانون بازار اوراق بهادار (۱۳۸۴)
- قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی (۱۳۸۸)

عنوان فارسی: دعاوی امور تجاری، ثبتی و کارشناسی		الف: عنوان درس
عنوان انگلیسی:		
Procedure for handling commercial ,registration and expert claims		
نوع واحد: نظری (۳۲ساعت)	تعداد واحد : ۲واحد	
پیش نیاز: ندارد	نوع درس: پایه	

ب: هدف

هدف از این درس آشنایی دانشجویان با انواع دعاوی تجاری و ثبتی و نحوه دادرسی های قضائی در ایران و نیز آشنایی با قوانین مربوط به امور کارشناسان رسمی و نحوه استناد آن در دعاوی تجاری به نحوی که دانشجویان با گذراندن این درس بتوانند ضمن تسلط کافی به امور قضائی دعاوی مربوطه، از دانش و مهارت مورد نیاز برای کشف تقلب و تنظیم دادخواست و گزارش نویسی و ارائه لایحه به مقامات ناظر بر آمده و تخصص لازم برای مشارکت در فرایند رسیدگی به دعاوی به منظور صیانت از حقوق ذینفعان و بیت المال را کسب نمایند.

پ: سرفصل ها

- آشنایی با قانون کارشناسان رسمی دادگستری و آیین نامه اجرایی آن، نظام نامه ها و منشور اخلاق حرفه ای کارشناسان
- آشنایی با آیین دادرسی مدنی و آیین دادرسی کیفری در باب رجوع به کارشناس
- آشنایی با شکل ظاهری و ماهوی انواع قراردادهای قضائی شامل ارجاع امر به کارشناس، اخذ توضیح از کارشناس و نحوه اظهارنظر و ارائه نظریه توسط کارشناس و میزان اعتبار نظریه کارشناس رسمی حسابداری در تصمیم گیری های قضائی
- آئین رسیدگی به دعاوی تجاری، ثبتی و امور کارشناسی
- آشنایی با انواع دعاوی تجاری و ثبتی، نحوه ثبت دادخواست و رسیدگی به ادله کاغذی و الکترونیکی اثبات دعاوی مالی تجاری و ثبتی، طبقه بندی محاکم قضائی و نحوه دادرسی و انواع دادرسی ها و اجرای احکام قضائی و شبه قضائی، اقسام دلیل و نقش آن در اثبات دعوی، اقسام ورشکستگی به تقلب، تقصیر، کلاهبرداری و به حکم قانون و شرایط تحقق آن و نحوه شکایت از احکام، طواری دادرسی و داوری، آثار حقوقی ورشکستگی نسبت به طلبکاران و دیون شرکت های تجاری، مراحل امور تصفیه شرکت تجاری، تصرفات حقوقی شرکاء و مدیران پس از ورشکستگی،

فسخ و بطلان معاملات تجاری آنان. وظایف و اختیارات امور تصفیه شرکت ها و ادله اثبات دعاوی در امور ورشکستگی، اثر تعهدات مالی شرکت در صدور حکم ورشکستگی و توقف، نحوه درخواست و اعتراض اشخاص ذینفع به صدور ورشکستگی، اقدامات تامینی شرکت های مشمول مقررات ورشکستگی و نحوه اعاده اعتبار، آثار مرور زمان در دعاوی تجاری، نحوه رسیدگی به دعاوی اشخاص ثالث، خوانده و خواهان ورشکسته

- آشنایی با آئین ثبت و اسناد رسمی در حقوق ایران
- مفهوم و جایگاه سند در قوانین مدنی و ثبتی، تشکیلات قانونی ثبت در ایران، تفکیک ثبت اسناد با املاک، الزامی بودن ثبت رویدادهای مالی در معاملات تجاری، شرایط ثبت شرکت های داخلی و بین المللی، ثبت عادی و عمومی، دسته بندی اسناد و نحوه صدور اجرائیات اسناد رسمی و اقدامات لازم الاجرا، انواع دعاوی ثبتی شامل، شکایت از عملیات ثبتی و اجرایی، درخواست ابطال اسناد رسمی، دعوی صورت های مالی ثبتی و ابطال معاملات معارض، دعوی ثبت علائم تجاری و مالکیت فکری و اختراعات و اکتشافات و نحوه ثبت آنها، تعارض قوانین مدنی با ثبتی در موضوع ادله اثبات دعوی

ت: روش یاددهی - یادگیری

روش یاددهی این درس بصورت دو سویه است و تا حد ممکن باید بصورت انتقال تجربیات عملی و حرفه ای باشد.

چ: کتب و منابع پیشنهادی

- تفکریان، محمود، حقوق ثبت املاک (۱) قانون و مقررات عملیات مقدماتی ثبت ملک، تهران، موسسه فرهنگی نگاه پیشه، آخرین سال انتشار
- تفکریان، محمود، حقوق ثبت املاک (۲،۳)، تفکیک تقسیم و افراز، تهران، موسسه فرهنگی نگاه پیشه، آخرین سال انتشار
- جعفری لنگرودی، محمدجعفر، حقوق ثبت، تهران، نشرحیدری، آخرین سال انتشار
- حقیقت، علی، ثبت املاک در ایران، تهران، گنج دانش، آخرین سال انتشار
- بازگیر، یدالله، حقوق ثبت، منتخب آرای دیوان عالی کشور، تهران، انتشارات فردوسی، آخرین سال انتشار
- شهری، غلامرضا، حقوق ثبت، تهران، جهاد دانشگاهی واحد علامه طباطبائی، آخرین سال انتشار
- یوسفی، حشمت الله (۱۳۸۴)، آشنایی با مفاهیم حقوقی و قضایی همراه با گزیده فهرست قوانین مربوط به گروه های یازده گانه کارشناسان رسمی دادگستری، ناشر: چهارباغ (اصفهان- ایران).
- بهرامی، بهرام، اجرای احکام مدنی، تهران، تدریس، آخرین سال انتشار
- رضایی رجایی، ولی الله، اجرای احکام مدنی (شرایط و تشریفات فروش مال توقیف شده) تهران، انتشارات جاودان، آخرین سال انتشار
- کاتوزیان، ناصر، اثبات و دلیل اثبات، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- مدنی، سید جلال‌الدین، اجرای احکام مدنی، تهران، گنج دانش، آخرین سال انتشار
- شمس، عبدالله، آیین دادرسی مدنی، تهران، دراک، آخرین سال انتشار
- متین دفتری، احمد، آیین دادرسی مدنی و بازرگانی، تهران، انتشارات مجد، آخرین سال انتشار
- آخوندی، محمود، آیین دادرسی کیفری. جلد اول و دوم، تهران، انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی. آخرین سال انتشار
- آشوری، محمد. آیین دادرسی کیفری. جلد اول و دوم. تهران، انتشارات سمت. آخرین سال انتشار
- جلالی فراهانی. در آمدی بر آیین دادرسی کیفری جرائم سایبری. تهران، انتشارات خرسندی. آخرین سال انتشار

درس‌های تخصصی

فارسی: حسابداری قضایی (۱)		الف: عنوان درس
انگلیسی: (۱) Forensic Accounting		
نوع واحد: ۲ واحد نظری (۳۲ ساعت)		تعداد واحد: ۲ واحد

ب: هدف

هدف از این درس آشنا ساختن دانشجویان با مفهوم، حوزه کار و مسئولیت‌های حسابداری قضایی است. همچنین در این درس دانشجویان با انواع تقلب و جرائم مالی، پیامدهای ناشی از آنها و نحوه محاسبه خسارتهای اقتصادی آنها آشنا می‌شوند.

پ: سرفصل‌ها

- تعریف و نحوه پیدایش و توسعه حسابداری قضایی در جهان و نهادهای مرتبط با آن
- حرفه حسابداری قضایی و انواع خدماتی که ارائه می‌دهد و تفاوت آن با حسابرسی مالی
- مسئولیت پذیری و اخلاق حرفه‌ای حسابداران قضایی
- عناوین و شرح صلاحیت‌های کارشناس رسمی دادگستری در ایران
- نظام‌های مالی، انواع فساد و جرائم مالی
- تقلب، تئوری‌ها و مدل‌های تقلب و طبقه‌بندی‌های آن
- تقلب در سرفصل‌های سود و زیانی و روش‌های کشف و رسیدگی
- تقلب در سرفصل‌های ترازنامه‌ای و روش‌های کشف و رسیدگی
- آشنایی با نقش و مسئولیت حسابرسان، کارشناسان رسمی و حسابداران قضایی در خصوص تقلب
- حسابرسی تقلب
- ورشکستگی به تقلب
- پولشویی، روش‌های مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم
- آشنایی با مباحث حسابداری قضایی مرتبط با خسارتهای اقتصادی شامل نحوه ارزیابی زیان حاصل از فساد و جرائم مالی

ت: روش یاددهی - یادگیری

روش یاددهی این درس بصورت دو سویه است و تا حد ممکن باید بصورت انتقال تجربیات عملی و حرفه‌ای حسابداری قضایی باشد و پاورپونت و فیلم‌های مرتبط مورد استفاده قرار گیرد.

ث: روش ارزشیابی

بهرتر است ارزشیابی این درس بصورت مستمر و پایانی باشد.

ج: کتب و منابع پیشنهادی

- احتشام، علی (۱۳۸۴)، نحوه تهیه و تنظیم صورتهای مالی از روی مدارک ناقص به انضمام نمونه سوالات آزمون کارشناسان رسمی دادگستری، نشر یکان
- جی جک بولونا و رابرت جی لیند کوئیست، ترجمه: حبیب اله تیموری (۱۳۸۶)، حسابرسی تقلبات و کارشناسی مالی (حسابداری قضایی): ابزارها و فتوان، ناشر: سازمان حسابرسی (مدیریت بررسی های فنی و حرفه ای)
- هاوارد ام. شیلیت، جرمی پرلر، یانی انگلهارت، ترجمه: علیرضا رام روز (۱۳۹۹)، کشف تقلب و دست کاری در گزارش های مالی، انتشارات سمت.
- حسینی، سیدعلی؛ داغانی، حمید رضا و نصر محمد علی (۱۳۹۶)، سازو کارهای بررسی تقلب: حسابداری قضایی ارزیابی کنترل های داخلی، ناشر: بورس (وابسته به شرکت اطلاع رسانی و خدمات بورس)
- رضایی، ذبی، رحمانی، علی، و منتی، وحید (۱۴۰۱)، تقلب در صورت های مالی، جلوگیری و کشف، ناشر دانشگاه الزهرا (س)
- لئونارد دبلیو وونا، (۲۰۱۱)، ارزیابی ریسک تقلب: ایجاد برنامه حسابرسی تقلب، ترجمه: کاظم وادی زاده و خدیجه حیدری ناشر: اسمان نگار، اصفهان، ایران.
- D.Larry Crumbley., Lester E.Heitger, and G.Stevenson Smith.(2015) , Forensic and Investigative Accounting, CCH Incorporated, ISBN:978-0-8080-4073-6
- Gary A. Rubin,(2008), Fraud Risk Checklist: A Guide for Assessing the Risk of Internal Fraud, Publisher: Financial Executives Research Foundation, ISBN-10: 1933130652, and ISBN-13: 978-1933130651
- George A. Manning.(2013).Financial Investigation and Forensic Accounting, CRC Press, International Standard Book Number-13: 978-1-4398-2567-9 (eBook - PDF).
- James “Rick” Youngblood,(2015), A Comprehensive Look at Fraud Identification and Prevention, Taylor & Francis Group, LLC,ISBN: -13: 978-1-4987-0033-7 (eBook - PDF)
- Joseph T. Wells,(2012), Corporate Fraud Handbook: Prevention and Detection, Published by John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey. ISBN
- Leonard . W. Vona,(2011),The Fraud Audit Responding to the Risk of Fraud in Core Business Systems, Published by John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey. ISBN 978-0-470-64726-4 (cloth); ISBN 978-1-118-09370-2 (ebk) ISBN 978-1-118-09371-9 (ebk); ISBN 978-1-118-09372-6 (ebk)
- Leonard W. Vona,(2008),Fraud Risk Assessment: Building a Fraud Audit Program, Published by John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey. ISBN 978-0-470-12945-6 (cloth)
- Mary S. Schaeffer ,(2006),Accounts Payable and Sarbanes-Oxley Strengthening Your Internal Controls, John Wiley & Sons, Inc. ISBN-13: 978-0-471-78588-0 (cloth). ISBN-10: 0-471-78588-1 (cloth)
- Mary S. Schaeffer ,(2008), Fraud in accounting payable: How to Prevent It, , JOHN WILEY & SONS, INC.
- Michael A. Crain.,William S. Hopwood.,Carl Pacini.,George R. Young .(20015),Essentials of Forensic Accounting, American Institute of Certified Public Accountants, Inc.ISBN: 978-1-94165-110-0
- Rezaee, Zabihollah and Riley Richard.(2010), Financial Statement Fraud: Prevention and Detection, John Wiley& Sons,Inc, ISBN: 978-0-470-45570-8
- Techniques and Strategies for Detection (2005), FRAUD 101Techniques and Strategies for Detection, Published by John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey, ISBN-13 978-0-471-72112-3, ISBN-10 0-471-72112-3 (cloth)

- Thomas W. Golden, Steven L. Skalak, and p. cm , and Mona Clsyton.(2006),A guide to forensic accounting investigation, , Published by John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey. ISBN-13: 978-0-471-46907-0 (cloth): ISBN-10: 0-471-46907-6 (cloth)
- Tommie W. Singleton, Aaron J. Singleton, G. Jack Bologna, Robert J. Lindquist,(2006), Fraud Auditing and Forensic Accounting, 3rd Edition, Published by John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey,ISBN: 978-0-470-05372-0
- Tommie W.Singleton and Aaron J. Singleton,(2010), Fraud Auditing and Forensic Accounting Fourth Edition, Published by John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey, ISBN 978-0-470-56413-4; ISBN 978-0-470-87748-7 (ebk); ISBN 978-0-470-87790-6 (ebk); ISBN 978-0-470-87791-3 (ebk)

الف: عنوان درس	فارسی: حسابداری قضایی (۲)	
	انگلیسی: (۲) Forensic Accounting	
تعداد واحد: ۲ واحد	نوع واحد: ۲ واحد نظری (۳۲ ساعت)	
نوع درس: تخصصی	پیش نیاز: ندارد	

ب: هدف

هدف از این درس آشنایی دانشجویان با انواع فساد و جرائم مالی، ویژگی‌های فساد و جرائم مالی، نحوه تحقیق و تفحص در این خصوص با استفاده از تکنیک‌های حسابداری قضایی، جمع‌آوری شواهد و مستندات در این خصوص و روش‌های تایید (اثبات) و گزارشگری فساد و جرائم مالی است.

پ: سرفصل‌ها

- فنون پیشگیری، تحقیق و تفحص و کشف تقلب و نحوه برخورد با آن
- پیشگیری و کشف سرقت و اختلاس صورت گرفته توسط کارکنان و استخدام کارکنان شایسته
- تحقیق و تفحص اختلاس داراییها
- فنون تحقیق و تفحص ، جستجو و یافتن تقلب و فساد
- تحقیق و تفحص درخصوص تقلب در صورتهای مالی
- تحقیق و تفحص در فساد اداری
- شیوه‌های به دام انداختن مظنونین
- نحوه مدیریت تحقیق و تفحص برای پیگیری امور متقلبانه و فساد
- تحقیق و تفحص در داده‌های الکترونیک
- شواهد و مدارک و نحوه جمع‌آوری و نگهداری آنها
- منابع و نحوه کسب اطلاعات و بررسی سوابق
- آشنایی با نحوه جمع‌آوری و کسب شواهد و مستندات

- آشنایی با نحوه کسب شواهد و مدارک از طریق رایانه
- آشنایی با شیوه‌های مذاکره و بازجویی
- آشنایی با سوابق و مستندات وقوع جرم
- آشنایی با روش‌های استاندارد اثبات و نیز روش‌های غیرمستقیم اثبات
- آشنایی با نحوه مرتب و آماده سازی مدارک جرم
- آشنایی با نحوه انجام مصاحبه و نیز نحوه تحلیل مصاحبه صورت گرفته در راستای تحقیق و تفحص

ت: روش یاددهی - یادگیری

روش یاددهی این درس بصورت دو سویه است و تا حد ممکن باید بصورت انتقال تجربیات عملی و حرفه ای حسابداری قضایی باشد و پاورپوینت و فیلم های مرتبط مورد استفاده قرار گیرد.

ث: روش ارزشیابی

بتر است ارزشیابی این درس بصورت مستمر و پایانی باشد.

ج: کتب و منابع پیشنهادی

- جی جک بولونا و رابرت جی لیند کوئیست، ترجمه: حبیب اله تیموری (۱۳۸۶)، حسابرسی تقلبات و کارشناسی مالی (حسابداری قضایی): ابزارها و فنون، ناشر: سازمان حسابرسی (مدیریت بررسی های فنی و حرفه ای)
- حسینی، سیدعلی؛ داغانی، حمید رضا و نصر محمد علی (۱۳۹۶)، سازو کارهای بررسی تقلب: حسابداری قضایی ارزیابی کنترل های داخلی، ناشر: بورس (وابسته به شرکت اطلاع رسانی و خدمات بورس).
- رضایی، ذبی، رحمانی، علی، و متی، وحید (۱۴۰۱)، تقلب در صورت های مالی، جلوگیری و کشف، ناشر دانشگاه الزهرا (س)
- هاوارد ام. شیلیت، جرمی پرلر، یانی انگلهارت، ترجمه: علیرضا رام روز (۱۳۹۹)، کشف تقلب و دست کاری در گزارش های مالی، انتشارات سمت.
- لئونارد دبلیو وونا، (۲۰۱۱)، ارزیابی ریسک تقلب: ایجاد برنامه حسابرسی تقلب، ترجمه: کاظم وادی زاده و خدیجه حیدری ناشر: اسمان نگار، اصفهان، ایران.
- George A. Manning.(2013).Financial Investigation and Forensic Accounting, CRC Press, International Standard Book Number-13: 978-1-4398-2567-9 (eBook - PDF)
- Gregory A. Pasco.(2013),Criminal Financial Investigations The Use of Forensic Accounting Techniques and Indirect Methods of Proof, CRC Press is an imprint of the Taylor & Francis Group, an informa business, International Standard Book Number-13: 978-1-4665-6264-6 (eBook - PDF)

- Silverstone,H.,Sheetz,M.,and Pedneault,S.Rudewicz,F.(2012), Forensic Accounting and Fraud Investigation for Non-Experts, Published by John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey. ISBN 978-0-470-87959-7 (book); 9781118221044 (ebk); 9781118234808 (ebk); 9781118259405 (ebk)
- Tommie W. Singleton, Aaron J. Singleton, G. Jack Bologna, Robert J. Lindquist,(2006), Fraud Auditing and Forensic Accounting, 3rd Edition, Published by John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey,ISBN: 978-0-470-05372-0
- Michael A. Crain.,William S. Hopwood.,Carl Pacini.,George R. Young .(20015),Essentials of Forensic Accounting, American Institute of Certified Public Accountants, Inc.ISBN: 978-1-94165-110-0
- Thomas W. Golden, Steven L. Skalak, and p. cm , and Mona Clsyton.(2006),A guide to forensic accounting investigation, , Published by John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey. ISBN-13: 978-0-471-46907-0 (cloth): ISBN-10: 0-471-46907-6 (cloth)
- D.Larry Crumbley., Lester E. Heitger, and G. Stevenson Smith.(2015), Forensic and Investigative Accounting, CCH Incorporated, ISBN 978-0-8080-4073-6
- Telpner, Zeph,(2002),Expert witnessing in forensic accounting: a handbook for lawyers and accountants, CRC PRESS, ISBN 0-8493-0898-4 (alk. paper)
- Tracy L. Coenen,(2009), Expert Fraud Investigation: A Step-by-Step Guide, Published by John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey. ISBN 978-0-470-38796-2 (cloth)
- Ian ross ,(2016), Exposing Fraud Skills, Process and Practicalities, John Wiley & Sons Ltd, The Atrium, Southern Gate, Chichester, West Sussex, PO19 8SQ, United Kingdom, ISBN 978-1-118-82369-9 (hbk) ISBN 978-1-118-82368-2 (ebk) and ISBN 978-1-118-82367-5 (ebk) ISBN 978-1-119-17749-4 (ebk)
- Joseph T. Wells,(2012), Corporate Fraud Handbook: Prevention and Detection, Published by John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey. ISBN 9781119351986 (Hardcover),ISBN 9781119351931 (ePDF) and ISBN 9781119351955 (ePub)
- Edward J. Mcmilian, (2006), Preventing Fruad in Nonprofit Organizatios, Published by John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey. ISBN-13: 978-0-471-73343-0 (pbk.: alk. paper) and ISBN-10: 0-471-73343-1 (pbk.: alk. paper).
- MARTIN TUNLEY ,ANDREW WHITTAKER, JIM GEE and MARK BUTTON,(2015), The Accredited Counter Fraud Specialist Handbook, John Wiley & Sons Ltd, The Atrium, Southern Gate, Chichester, West Sussex, PO19 8SQ, United Kingdom, ISBN 978-1-118-79880-5 (pbk.) ,ISBN 978-1-118-79880-5 (pbk) ISBN 978-1-119-01725-7 (ebk) and ISBN 978-1-118-79879-9 (ebk) ISBN 978-1-118-79878-2 (ebk)
- Stephen Pedneault,(2010), Preventing and Detecting Employee Theft and Embezzlement: A Practical Guide, Published by John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey. ISBN 978-0-470-54571-3 (cloth)
- Techniques and Strategies for Detection (2005), FRAUD 101Techniques and Strategies for Detection, Published by John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey, ISBN-13 978-0-471-72112-3, ISBN-10 0-471-72112-3 (cloth)

عنوان فارسی: داوری و اظهارنظر تخصصی	الف: عنوان درس
عنوان انگلیسی: Arbitration & specialized opinion	

تعداد واحد: ۲ واحد	نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)
نوع درس: تخصصی	پیش نیاز: ■ حسابداری قضایی (۲)

ب: هدف

- هدف از این درس آشنایی دانشجویان با فضای حقوقی مراجع قضایی و نحوه تعامل با قضات است. دانشجویان در این درس با مفهوم شهادت کارشناسی و نحوه تهیه و تنظیم گزارش کارشناسی برای ارائه به مراجع قضایی و مقامات ذیصلاح و نیز نحوه انجام داورى مالی آشنا می شوند.

پ: سرفصل ها

- آشنایی با مفهوم شهادت تخصصی (کارشناسی) حسابداران قضایی و نحوه انجام آن
- آشنایی با فضای حقوقی و شهادت کارشناسی
- آشنایی با نحوه تعامل با وکلا
- نمونه هایی از پرونده ها و رویه های قضایی تاثیر گذار بر شهادت کارشناسی
- آشنایی با فرآیند دادرسی
- آشنایی با ویژگی های نظریه کارشناسی از منظر قانون و حرفه ای
- نحوه تهیه و تنظیم گزارش کارشناسی
- تعریف داورى
- اقسام داورى
- منابع حقوق داورى
- ماهیت قرارداد داورى
- تشکیل دیوان داورى و رسیدگی آن
- عیوب رای داور و روش های اعتراض به آن
- حکم داور و آثار آن
- مسئولیت های قانونی داور
- مقدمه ای بر داورى بین المللی

ت: روش یاددهی - یادگیری

روش یاددهی این درس بصورت دو سویه است و تا حد ممکن باید بصورت انتقال تجربیات عملی و حرفه ای باشد و پاورپوینت و فیلم های مرتبط مورد استفاده قرار گیرد.

ث: روش ارزشیابی

بهتر است ارزشیابی این درس بصورت مستمر و پایانی و نیز ارائه یک کار عملی در زمینه گزارش نویسی و اظهارنظر تخصصی باشد.

چ: کتب و منابع پیشنهادی

- جگ وی. ماتسون، سوها اف. دائو، جفری جی. سپر، مرتضی محمدخان (مترجم)، ۱۳۹۱، کارشناسی موثر: راهنمای کار برای قرن بیست و یکم، ناشر: روزنامه رسمی کشور { این کتاب توسط ناشر: دنیای تاتی نیز در سال ۱۳۸۹ منتشر شده است }
- گزیده آرای مرکز داوری اتاق ایران، نشر موسسه مطالعات و پژوهش های حقوقی شهر دانش (نمونه رای هایی از این کتاب که مرتبط با موضوعات حسابداری و حسابرسی و مالی می شود. نظیر نمونه رای داوری با موضوع مطالبه وجه، نمونه رای داور با موضوع جبران خسارت ناشی از نقض قرارداد و..)
- Telpner, Zeph,(2002),Expert witnessing in forensic accounting: a handbook for lawyers and accountants, CRC PRESS, ISBN 0-8493-0898-4 (alk. paper)
- <http://karshenas-semnan.ir/%D9%88%DB%8C%DA%98%DA%AF%DB%8C-%D9%87%D8%A7%DB%8C-%D9%86%D8%B8%D8%B1%DB%8C%D9%87-%>
- [http://www.yazdkanon.ir/uploaded_files/DCMS/Articles_files/yazdkanom_0d5da6_1462166141.p](http://www.yazdkanon.ir/uploaded_files/DCMS/Articles_files/yazdkanom_0d5da6_1462166141.pdf)
df

الف: عنوان درس	عنوان فارسی: کارآموزی قضایی	
	عنوان انگلیسی: Apprenticeship	
تعداد واحد: ۲ واحد	نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)	
نوع درس: تخصصی	پیش نیاز: ■ داوری و اظهار نظر تخصصی	

ب: هدف

با توجه به اینکه فارغ التحصیلان این رشته می‌بایست تبحر لازم برای اظهار نظر تخصصی و حرفه‌ای و گزارش نویسی برای مجامع قضایی را داشته باشد لذا ضروریست دانشجویان این رشته با مراجعه به کانون کارشناسان رسمی دادگستری یا مرکز کارشناسان قوه قضاییه به یک کارشناس رسمی گروه مالی / رشته حسابداری و حسابرسی معرفی شوند و نیز با حضور در محاکم قضایی از چگونگی اجرای قوانین و قضاوت و نیازهای قضات به نظرات کارشناسان رسمی آشنا شوند.

پ: سرفصل‌ها

- آموزش عملی نحوه تحقیق و تفحص در حسابداری قضایی
- نحوه استماع اظهارات طرفین دعوی و تنظیم صورتجلسه‌های کارشناسی
- آموزش عملی نحوه جمع آوری اسناد و مدارک برای ارائه به دادگاه
- آموزش عملی نحوه حفاظت از اسناد و مدارک مربوط به پرونده
- آشنایی با تفاوت‌های اظهارنظر کارشناسی با اظهارنظر قضایی
- آشنایی با انواع اظهارنظرها
- نگارش گزارش کارشناسی و رای داوری
- رای داوری در امور حسابداری و حسابرسی

- آشنایی با الگوی گزارش کارشناس رسمی در نظریه‌های کارشناسی
- آشنایی با نمونه‌های گزارش رای داوری

ت: روش یاددهی - یادگیری

روش یاددهی در این درس بصورت فعال و نیز یادگیری تجربی است. روش تدریس فعال به روشی اطلاق می‌شود که در آن دانشجویان در جریان آموزش نقش فعالی به عهده دارند و استاد نقش راهنما و هدایت کننده را ایفا می‌کند. تعامل دو طرفه بین دانشجو و استاد وجود دارد.

ث: روش ارزشیابی

روش ارزشیابی در این درس بصورت ارزشیابی حرفه‌ای است. ارزشیابی حرفه‌ای، نوعی ارزشیابی تخصصی و فرآیند سازمان‌یافته جمع‌آوری، تجزیه و تحلیل و مدیریت منظم اطلاعات است که بر اساس آن سطح توانایی‌ها و مهارت‌های حرفه‌ای و عملکرد افراد بررسی شده و رتبه‌بندی می‌شوند.

ج: کتب و منابع پیشنهادی

گزیده آرای مرکز داوری اتاق ایران، نشر موسسه مطالعات و پژوهش‌های حقوقی شهر دانش (نمونه رای‌هایی از این کتاب که مرتبط با موضوعات حسابداری و حسابرسی و مالی می‌شود. نظیر نمونه رای داوری با موضوع مطالبه وجه، نمونه رای داور با موضوع جبران خسارت ناشی از نقض قرارداد و غیره)

درس‌های اختیاری

عنوان فارسی: حسابداری قضایی امور مالیاتی		عنوان درس
عنوان انگلیسی: Tax Forensic Accounting		
نوع واحد: واحد نظری (۳۲ ساعت)	تعداد واحد: ۲ واحد	
پیش نیاز: حسابداری قضایی (۲)	نوع درس: اختیاری	

ب: هدف

هدف این درس آشنا ساختن دانشجویان با قوانین مالیاتی، انواع تقلب‌ها و روش‌های فرار مالیاتی است که توسط مودیان مالیاتی در ایران ممکن است بکار گرفته شوند و نیز آشنایی دانشجویان با نحوه کشف و رسیدگی به این موارد می‌باشد. از سوی دیگر انتظار می‌رود دانشجویان در این درس با آیین دادرسی مالیاتی و نحوه تنظیم لایحه‌های مالیاتی برای احیای حق مودیان مالیاتی نیز آشنا شوند.

پ: سرفصل‌ها

- مرور کلی و اجمالی بر قوانین مالیاتی
- آشنایی با مفاهیم جرائم مالیاتی، تقلب مالیاتی، فرار مالیاتی و مبارزه با پولشویی، اجتناب مالیاتی، مدیریت مالیات و
- آشنایی با مدل‌ها و تکنیک‌های جرائم مالیاتی، تقلب مالیاتی، فرار مالیاتی و مبارزه با پولشویی، اجتناب مالیاتی، مدیریت مالیات و در قالب مطالعات موردی (افته‌ها)
- آشنایی با عوامل موثر بر جرائم و تقلب مالیاتی مودیان
- آشنایی با حسابرسی مالیاتی و ممیزی مالیات
- آشنایی با انواع تقلب‌های مالیاتی (اعم از گمرکی، بیمه، سوء استفاده از معافیت‌ها، ارائه نادرست صورتهای مالی، حساب سازی، استفاده از دفاتر حسابداری متعدد و..)
- آشنایی با پیامدهای مالیاتی انواع ورشکستگی (ورشکستگی به تقلب و ورشکستگی به تقصیر)
- آشنایی با روش‌های تحقیق و تفحص مالیاتی

ت: روش یاددهی - یادگیری

روش یادگیری در این درس بصورت دوسویه، فعال و نیز دادن پروژه به دانشجویان است تا تفکر خلاق را در دانشجویان تقویت کرد و نیز یادگیری گروهی است.

ث: روش ارزشیابی

بهرتر است ارزشیابی این درس بصورت ارزشیابی مستمر و پایانی باشد.

ج: کتب و منابع پیشنهادی

- مجموعه قوانین مالیاتی (آخرین سال) اعم از قانون مالیات بر ارزش افزوده و قانون مالیاتهای مستقیم و سایر قوانین و آیین نامه‌ها و بخش نامه‌های مربوطه
- قوانین مالیاتی امور گمرکی
- مسعود طارم سری، (۱۳۸۹)، اینکوترمز ۲۰۰۰: قواعد رسمی اتاق بازرگانی بین‌المللی برای تفسیر اصطلاحات تجاری، ناشر: موسسه مطالعات و پژوهشهای بازرگانی
- بیگ‌پور، محمدعلی (۱۳۹۵)، حسابرسی مالیاتی: بازنگری براساس اصلاحیه مصوب ۳۱/۴/۹۴ قانون مالیات‌های مستقیم تا تاریخ ۳۱/۲/۹۵، ناشر: دانشگاه خوارزمی
- آخوندی، احمد (۱۳۹۴)، حسابرسی و حسابداری مالیاتی، انتشارات سخنوران

- نجف پور کردی، علیرضا؛ زاهدی اول، مسعود و همایون، لطف علی (۱۳۹۱)، نحوه‌ی حسابداری، گزارشگری مالی و حسابرسی مالیاتی مالیات بر ارزش افزوده: به انضمام پرسش‌ها و پاسخ‌های مربوط به قانون مالیات، ناشر: دیدار
- شعبانی، پیمان (۱۳۹۵)، نحوه تنظیم و رسیدگی اظهارنامه مالیاتی صاحبان مشاغل گروه (اول و دوم و سوم) و نحوه اعتراض و تنظیم لایحه مالیاتی، ناشر اندیشه طلایی
- شعبانی، پیمان (۱۳۹۳)، آیین دادرسی مالیاتی و نحوه تنظیم لایحه مالیاتی، ناشر: مهرواره عصر.
- ویدئوهای آموزشی موجود در سایت انجمن متخصصان خبره ارزیابی ثقلب آمریکا (ACFE)، آدرس سایت:

<http://www.acfe.com>

Christian Hlavica and Frank M. Hülsberg, (2011), Tax Fraud & Forensic Accounting, Springer Fachmedien Wiesbaden GmbH, ISBN 978-3-8349-1429-3 (این کتاب به زبان آلمانی است)

Luc De Broe (2008), International Tax Planning and Prevention of Abuse, Published by Abuse - Volume 14 in the Doctoral Series, ISBN: 978-90-8722-035-8

Michael Lang, Ine Lejeune, (2014), Improving VAT/GST: Designing a Simple and Fraud-proof Tax System, Published by IBFD, ISBN 908722236X, 9789087222369

Robert S. Fink, Stuart E. Abrams, Elliot Silverman (1990), Tax Fraud: Audits, Investigations, Prosecutions, University of Minnesota

Stephen C. Smith (2010), VAT Fraud and Evasion: What Do We Know, and What Can be Done?, International Monetary Fund

الف: عنوان درس		عنوان فارسی: حسابداری قضایی خدمات بیمه
		عنوان انگلیسی: forensic Accounting of insurance Services
تعداد واحد: ۲ واحد	نوع واحد: واحد نظری (۳۲ ساعت)	
نوع درس: اختیاری	پیش نیاز: حسابداری قضایی (۲)	

ب: هدف

هدف از این درس آشنایی دانشجویان با مباحث بیمه و انواع آن و ثقلب و دعوای احتمالی است که در اینخصوص می تواند رخ دهد و نیز نحوه ارزیابی سهام و سهم الشرکه این شرکتها است.

پ: سرفصل های این درس

- آشنایی با کسب و کار و صنعت بیمه
- محصولات و خدمات بیمه ای
- حسابداری و گزارشگری مالی شرکت های بیمه
- آشنایی با قوانین و مقررات بیمه
- آشنایی با مقررات مبارزه با پولشویی و ثقلب در صنعت بیمه
- آشنایی با حسابرسی شرکت های بیمه
- آشنایی با نحوه ارزیابی سهام و سهم الشرکه شرکت های بیمه
- آشنایی با حقوق بیمه

- تقلب در ادعای خسارت بیمه
- تقلب در بیمه های عمر و زندگی
- خسارت بیمه های گارانتی محصولات و خدمات

ت: روش یاددهی - یادگیری

روش یاددهی این درس بصورت دو سویه است و تا حد ممکن باید بصورت انتقال تجربیات عملی و حرفه ای باشد و پاورپوینت و فیلم های مرتبط مورد استفاده قرار گیرد.

ث: روش ارزشیابی

بهرتر است ارزشیابی این درس بصورت ارزشیابی مستمر و پایانی باشد.

ج: کتب و منابع پیشنهادی

- بابایی، ایرج، (۱۳۸۸)، حقوق بیمه، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)
- بزرگ اصل، موسی و نیک کار، جواد و مافی، منصور، (۱۳۹۶)، راهنمای بکارگیری استاندارد بین المللی گزارشگری مالی صورتهای مالی تلفیقی نمونه شرکتهای بیمه، انتشارات: سازمان حسابرسی
- ثابت، غلامعلی (۱۳۹۳)، مجموعه کامل قوانین و مقررات صنعت بیمه، انتشارات پژوهشکده بیمه
- روحانی، فرامرز (۱۳۹۰)، حسابداری نمایندگان و کارگزاران بیمه، شرکت های نمایندگی، شرکت های کارگزاری بیمه، نمایندگی های حقیقی بیمه، کارگزاری های حقیقی بیمه، ناشر: شرکت چاپ و نشر بازرگانی صالحی؛ جانعلی (۱۳۸۸)، حقوق بیمه، انتشارات بیمه مرکزی
- صلاحی نژاد، نظرعلی و ولی پور، جمال (۱۳۸۹)، حسابداری شرکت های بیمه براساس استاندارد حسابداری شماره ۲۸ و آیین نامه های بیمه مرکزی، نشر ترمه
- ضمیری، معصوم و فرامرز روحانی (۱۳۹۰)، حسابداری شرکتهای بیمه
- فنوره بنایی، محمدعلی (۱۳۹۴)، حسابداری شرکت های بیمه، ناشر: دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب
- قانون و مقررات مبارزه با پولشویی در صنعت بیمه، مدیریت مبارزه با پولشویی بیمه مرکزی ج.ا.، انتشارات پژوهشکده بیمه
- کریمی، آیت (۱۳۹۲)، کلیات بیمه، انتشارات پژوهشکده بیمه
- لطیف حنیفه زاده (۱۳۹۳)، حسابداری شرکت های بیمه ۱، انتشارات پژوهشکده بیمه
- لطیف حنیفه زاده (۱۳۹۳)، حسابداری شرکت های بیمه ۲، انتشارات پژوهشکده بیمه
- محمدی مجد، داریوش و نعمت الهی، امیررضا (۱۳۹۱)، حسابداری شرکت های بیمه (با رویکرد استاندارد حسابداری شماره ۲۸)، ناشر: بیمه (وابسته به بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران).
- مؤمنی زاده، نیما؛ جانفزا، نیما؛ تنگدار، منصور و گنج خالو، صادق (۱۳۹۲)، مقررات مبارزه با پولشویی در صنعت بیمه، انتشارات پژوهشکده بیمه

- Aubrey Shea & Jessica Eldridge (2022), Insurance Claims & Fraud Investigations: Where Forensic Accountants Bring Value, <https://assets.jsheld.com/uploads/Insurance-Claims-Fraud-Investigations-Where-Forensic-Accountants-Bring-Value.pdf>
- Forensic accounting for insurance claims, <https://www.veroconsulting.expert/insurance-claims/>
-

الف: عنوان درس	
عنوان فارسی: حسابداری قضایی پولی و بانکی	
عنوان انگلیسی: forensic Accounting of money and banking market	
تعداد واحد: ۲ واحد	نوع واحد: واحد نظری (۳۲ ساعت)
نوع درس: اختیاری	پیش نیاز: حسابداری قضایی (۲)

ب: هدف

هدف از این درس آشنایی دانشجویان با مباحث بازار پولی و بانکی و نیز انواع تقلب و دعوای احتمالی است که در این خصوص می تواند رخ دهد.

پ: سرفصل ها

- آشنایی با قوانین و مقررات نهادهای پولی شامل قانون پولی و بانکی کشور، قانون عملیات بانکی بدون ربا، قانون مبارزه با پولشویی، قانون تنظیم بازار غیرمتشکل پولی و ...
- نحوه تجزیه و تحلیل صورتهای مالی بانکها و موسسات اعتباری
- انواع تقلب و روشهای کشف آن در بانکها و موسسات مالی
- معاملات ارزی و قوانین و مقررات مربوط
- اعتبارات اسنادی و قوانین مربوطه
- دعوای رایج در تسهیلات ربایی و ارزی
- رمز ارزها و تقلب های متداول
- دعوای توقف و ورشکستگی مشتریان اعتباری بانک ها

ت: روش یاددهی - یادگیری

روش یاددهی این درس بصورت دو سویه است و تا حد ممکن باید بصورت انتقال تجربیات عملی و حرفه ای باشد و پاورپوینت و فیلم های مرتبط مورد استفاده قرار گیرد.

ث: روش ارزشیابی

بهرتر است ارزشیابی این درس بصورت ارزشیابی مستمر و پایانی باشد.

چ: کتب و منابع پیشنهادی

- اصلاحیه دستورالعمل حسابداری اعتبار اسنادی داخلی - ریالی ۱۳۹۵) قابل دریافت از سایت بانک مرکزی
(<https://cbi.ir/showitem/15612.aspx>)
- آخرین بخش نامه های مرتبط بانک مرکزی
- تاجیک، حمید و رحمانی، نیما (۱۳۹۶)، تجزیه و تحلیل صورت های مالی بانک ها و ابزارهای کنترلی، ناشر: گسترش علوم نوین
- تجاره، ابوذر (۱۳۹۶)، راهنمای جامع کاربردی اعتبارات اسنادی و روش های پرداخت بازرگانی بین الملل: کتاب مرجع مدیریت و حقوق بازرگانی بین الملل، متخصصان امور بانکی و اعتبارات، ناشر: بامن
- جمشیدی، سعید (۱۳۹۶)، حسابداری بانکی: تهیه صورت های مالی، ویراست سوم، انتشارات پژوهشکده پولی و بانکی
- چک لیست قوانین و مقررات بانک ها و موسسات مالی و اعتباری جامعه حسابداران رسمی ایران (منبع پیشنهادی: سایت جامعه حسابداران رسمی ایران)
<http://www.iraniancpa.ir/portals/0/PDFNews/900420-2.pdf>
- حسینی، امیر و درویش ملا، جهانگیر، (۱۳۹۳)، راهنمای جامع اعتبارات اسنادی (کتاب مرجع آزمون متخصصان اعتبارات اسنادی اتاق بازرگانی بین المللی): ناشر: بانک سپه، اداره آموزش تهران
- حشمتی مولایی، حسین (۱۳۸۴)، عوامل موثر بر اختلاس در نظام بانکی، ناشر: پژوهشکده پولی و بانکی
- سازمان بانکهای سوئیس، ترجمه: حمیدرضا اشرف زاده، حبیب الله محمدی، سید محمد میلانی (۱۳۷۸)، اصول اعتبارات اسنادی (L/c و UCPDC-600) و راهنمای تکمیل فرم ها، ناشر: شرکت چاپ و نشر بازرگانی
- علیزاده، مسعود (۱۳۰۵)، کام به گام با اعتبارات اسنادی، چاپ پنجم، ناشران: جنگل، جاودانه
- کاویانی، میثم و آراد، حامد (۱۳۹۶)، فهم و تحلیل عملکرد مالی بانک ها، انتشارات بورس
- مشتاق، مصطفی و نوری فرد، یدالله (۱۳۸۶)، بازرسی و کنترل داخلی دستورالعمل برای بانک ها و موسسات اعتباری (ویرایش دوم)
- مکارم، ناصر (مترجم)، مولف: پیتز گلدمن، (۱۳۹۲)، تقلب در بانکها و موسسات مالی، ناشر: پژوهشکده پولی و بانکی
- نریمانی، حامد و همایون زاده، روح اله (۱۳۹۶)، حسابداری بانکی، انتشارات: مهربان نشر

الف: عنوان درس	عنوان فارسی: حسابداری قضایی بازار سرمایه	
	عنوان انگلیسی: Forensic Accounting of Capital Market	
تعداد واحد: ۲ واحد	نوع واحد: واحد نظری (۳۲ ساعت)	
نوع درس: اختیاری	پیش نیاز: حسابداری قضایی (۲)	

ب: هدف

هدف از این درس آشنا ساختن دانشجویان با مقررات بازار سرمایه و قوانین مرتبط با معاملات بازار سرمایه و مباحث حسابداری قضایی مرتبط با آن است.

پ: سرفصل های این درس

- آشنایی با قوانین و مقررات، آیین نامه ها و دستورالعمل های بازار سرمایه شامل :
- قانون بازار اوراق بهادار
- قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی
- هیات دאوری در بازار سرمایه و رجوع به کارشناس
- دستورالعمل اجرایی افشای اطلاعات شرکت های ثبت شده نزد سازمان
- قانون مبارزه با پولشویی در بازار سرمایه
- آیین نامه معاملات در شرکت بورس اوراق بهادار تهران و لواحق آن
- آشنایی با انواع نهادهای مالی و قوانین و دستورالعمل های مرتبط با آنها
- آشنایی با انواع ابزارهای مالی و قوانین و دستورالعمل های مرتبط با آنها
- آیین نامه اجرایی قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران
- قوانین و مقررات و ضوابط بورس کالا و انرژی شامل دستورالعمل معاملات کالا و اوراق بهادار مبتنی بر کالا
- سایر موارد مرتبط
- جرایم بورسی

ت: روش یاددهی - یادگیری

روش یاددهی این درس بصورت دو سویه است و تا حد ممکن باید بصورت انتقال تجربیات عملی و حرفه ای باشد و پاورپوینت و فیلم های مرتبط مورد استفاده قرار گیرد.

ث: روش ارزشیابی

بهرتر است ارزشیابی این درس بصورت ارزشیابی مستمر و پایانی باشد.

ج: کتب و منابع پیشنهادی

- پایگاه قوانین و مقررات بازار سرمایه ایران - سازمان بورس و اوراق بهادار (<http://cmr.seo.ir>)
- مجموعه قوانین و مقررات بورس کالای ایران، (۱۳۹۶)، ناشر: شرکت بورس کالای ایران
- حامد سلطانی نژاد و مهدی حاجی وند (۱۳۹۷)، دانش نامه بورس کالای ایران، ناشر: سازمان بورس

- نهادهای مالی - راهنمای قانون بازار اوراق بهادار (جلد ۱ و ۲)، (۱۳۸۹)، نوشته: مشاوران و کارشناسان مدیریت پژوهش سازمان بورس، ناشر: سازمان بورس
- محمدرضا صابر، غلامعلی میرزایی منفرد (۱۳۹۹) اختلافات بورسی در پرتو آرای هیات داوری، نشر دادگستر
- میثم ویسی، (۱۳۹۵)، تحلیل جزایی جرائم بورسی در نظام کیفری ایران، انتشارات قانون یار
- عسکر جلالیان، وحید شریفی (۱۳۹۳)، نظام حقوقی رسیدگی به تخلفات در بورس ایران، نشر دادگستر
- ریحانه سادات قریشی، (۱۳۹۵)، عنوان: حل و فصل اختلافات حرفه ای کارگزاران بورس، ناشر مجمع علمی و فرهنگی مجد.

الف: عنوان درس		عنوان فارسی: تحلیل داده در حسابداری قضایی
		عنوان انگلیسی:
		Data Analytics for Forensic Accounting
تعداد واحد: ۲ واحد	نوع واحد: واحد نظری (۳۲ ساعت)	
نوع درس: اختیاری	پیش نیاز: حسابداری قضایی (۱)	

ب: هدف

هدف از این درس آشنا ساختن دانشجویان با نحوه استفاده از رایانه و نرم افزارهای موجود و داده کاوی و سایر روش ها برای تحلیل داده ها جهت انجام حسابداری قضایی و بررسی تقلب و جرائم مالی است.

پ: سرفصل های این درس

- آشنایی با داده کاوی و استفاده از رایانه در حسابداری قضایی
- کاربرد اکسل و اکسس در فرآیندهای حسابداری قضایی
- استفاده از پاورپوینت در ارائه نتایج بررسی های حسابداری قضایی
- آزمون های بررسی اجمالی داده ها
- آشنایی با مبانی قانون بنفورد و مبانی ریاضی آن
- آشنایی با اعداد فیبوناچی و لوکاس و سایر فرمولها
- آزمون های اولیه و پیشرفته قانون بنفورد اعم از آزمون ترتیب ارقام آغازین، تفاضل و انباشت اعداد، آزمون فراوانی اعداد، - آزمون سازگاری داده های دوره های مختلف و..
- استفاده از قانون بنفورد برای ارزیابی میزان مطابقت از روند عادی
- آشنایی با نمونه هایی از داده های جعلی و صورتهای مالی متقلبانه

- آشنایی با طرح مدوف و پونز (Madoff and Other Ponzi Schemes)
- کشف ناهنجاری با کمک آزمون عامل اندازه نسبی
- کشف تقلب با استفاده از آزمون زیرطبقه های بزرگ و بزرگترین رشد (Identifying Fraud Using the Largest Subsets And Largest Growth Tests) و نیز آزمون فراوانی ناهنجار در زیرطبقه ها
- کشف تقلب از طریق همبستگی
- کشف تقلب از طریق تحلیل سری های زمانی
- ارزیابی ریسک تقلب در واحدهای متقلب
- آشنایی با نمونه های امتیازدهی میزان ریسک با کمک کوثری های اکسس
- کشف تقلب در صورتهای مالی
- تکنیک ها تجزیه و تحلیل اطلاعات صورت جریان وجه نقد
- آشنایی با مدل امتیازدهی - ام بنیش (The Beneish M-Score Model)
- آشنایی با نحوه بررسی و تحلیلی معوق ها و مدیریت سود
- آشنایی با فنون تجزیه و تحلیل داده های تاریخی صورتهای مالی با استفاده از مدلهای The Piotroski F-Score Model و The Piotroski F-Score Model

ت: روش یاددهی - یادگیری

روش یادگیری در این درس بصورت مساله محور، واقعیت مدار، فعال و نیز دادن پروژه به دانشجویان است تا تفکر خلاق را در دانشجویان تقویت کرد و توانایی رویارویی و حل مسائل پیچیده واقعی را داشته باشند.

ث: روش ارزشیابی

بهرتر است ارزشیابی این درس بصورت ارزشیابی و پایانی باشد.

ج: ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه

ترجیحا در سایت کامپیوتر برگزار شود که دانشجویان بصورت عملی به تحلیل داده ها بپردازند.

چ: کتب و منابع پیشنهادی

- اسدی، غلامحسین؛ اثنی عشری، حمیده ؛ رضایی نماور، حسین و محمد علیخانی، طیبه (مترجمین)، مولف: مارک جی نیگرینی (۱۳۹۷)، فنون تحلیل داده های مالی در بزه یابی: با کاربست اکسل و اکسس، انتشارات مهربان نشر و انجمن حسابرسان داخلی ایران.
- Charles W. Mulford and Eugene E Comiskey.(2002) The Financial Numbers Game:Detecting Creative Accounting Practices, ,Published by John Wiley & Sons , Inc., Hoboken, New Jersey, s ISBN 0-471-37008-8
- Mark.J. Nigrini (2012),Forensic Analytics:Methods and Techniques for Forensic Accounting Investigations, Published by John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New

Jersey, ISBN 978-0-470-89046-2; ISBN 978-1-1180-8763-3 (ebk); ISBN 978-1-1180-8766-4 (ebk); ISBN 978-1-1180-8768-8 (ebk)

Mark.J. Nigrini (2012), Benford's Law Applications for Forensic Accounting, Auditing, and Fraud Detection, Published by John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey, ISBN 978-1-118-15285-0 (cloth); ISBN 978-1-118-28226-7 (ebk); ISBN 978-1-118-28284-7 (ebk); ISBN 978-1-118-28686-9 (ebk);

Pamwla.S. Mantone,(2013), Using Analytics to Detect Possible Fraud Tools and Techniques, Published by John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey. ISBN 978-1-118-58562-7 (Hardcover); ISBN 978-1-118-71595-6 (ebk), ISBN 978-1-118-71598-7 (ebk)

Thomas W. Golden, Steven L. Skalak, and p. cm, and Mona Clsyton.(2006), A guide to forensic accounting investigation, , Published by John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey. ISBN-13: 978-0-471-46907-0 (cloth); ISBN-10: 0-471-46907-6 (cloth)

James Osabuohien Odia and Osaheni Thaddeus Akpata, (2021), Role of Data Science and Data Analytics in Forensic Accounting and Fraud Detection

الف: عنوان درس		عنوان فارسی: حسابرسی فناوری اطلاعات
		عنوان انگلیسی: Information Technology Auditing
تعداد واحد: ۲ واحد	نوع واحد: واحد نظری (۳۲ ساعت)	
نوع درس: اختیاری	پیش نیاز: -	

ب: هدف

در این درس دانشجو مفاهیم، نحوه اجرا و گزارشگری حسابرسی فناوری اطلاعات، برنامه ریزی و جمع آوری شواهد را می آموزد.

پ: سرفصل های این درس

- آشنایی با مفهوم حسابرسی فناوری اطلاعات
- تدوین طراحی کلی (راهبرد) حسابرسی فناوری اطلاعات
- چارچوب خط و مشی فناوری اطلاعات
- مدیریت ظرفیت، مدیریت اطلاعات، سوابق مدیریت، مدیریت دانش
- سایت فناوری اطلاعات و زیر ساخت فناوری اطلاعات (شامل: امنیت فیزیکی)
- پرونده پشتیبان (Back-up) و مدیریت رسانه
- سیستم و نرم افزار عملیاتی، کنترل دسترسی، کارکنان فناوری اطلاعات، پست الکترونیک؛ استفاده از اینترنت
- نگهداری نرم افزار، شبکه، پایگاه داده، نگهداری داده ها، آزادی اطلاعات، انتقال و مشارکت داده ها
- مسئولیت قانونی، مهارت، مدیریت، انتخاب نرم افزار، برنامه ریزی احتمالی، امنیت اطلاعات منابع انسانی، نظارت و ورود به سیستم

- رخدادهای امنیتی اطلاعات، نگهداری داده ها و در معرض عموم بودن آنها ، ویروس های رایانه ای
- پشتیبانی کاربر، طراحی صفحه گسترده و استفاده مناسب از آن، کنترل سلامت فناوری اطلاعات و..

ت: روش یاددهی – یادگیری

روش یادگیری در این درس بصورت مشارکتی، مساله محور، واقعیت مدار، فعال و نیز دادن پروژه به دانشجویان است تا تفکر خلاق را در دانشجویان تقویت کرد و توانایی رویارویی و حل مسائل پیچیده واقعی را داشته باشند.

ث: روش ارزشیابی

بهتر است ارزشیابی این درس بصورت ارزشیابی مستمر و پایانی باشد.

ج: ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه

این درس توصیه می شود در آزمایشگاه حسابداری برگزار شود

چ: کتب و منابع پیشنهادی

Hall,A. James, (2016), Information Technology Auditing, cengage learning.

الف: عنوان درس		عنوان فارسی: ارزشگذاری شرکت ها و اوراق بهادار
		عنوان انگلیسی: Securities and Business Valuation
تعداد واحد: ۲ واحد	نوع واحد: واحد نظری (۳۲ ساعت)	
نوع درس: اختیاری	پیش نیاز: -	

ب: هدف

در این درس دانشجو شایستگی ها و مهارت های ارزشگذاری شرکت ها و اوراق بهادار را کسب می کند.

پ: سرفصل های درس

- مفاهیم ارزشگذاری
- روش های ارزشگذاری
- تورم و ارزشگذاری
- ریسک و ارزشگذاری
- استانداردهای بین المللی ارزشگذاری

- استاندارد گزارش ارزشگذاری
- عوامل کلیدی ارزشگذاری
- شرکت آزمایی و ارزیابی کیفیت اطلاعات و مدارک و اخذ تاییدیه مفروضات از مدیران شرکت
- مدل تنزیل جریان های نقدی
- مدل تنزیل سود تقسیمی
- مدل تنزیل جریان های نقدی آزاد سهام
- مدل های ارزش گذاری نسبی
- مدل های ارزش گذاری سود باقیمانده
- مدل های ارزش گذاری اختیار معامله
- استفاده از اکسل در ارزشگذاری

ت: روش یاددهی- یادگیری

روش یادگیری در این درس بصورت مشارکتی، مساله محور، واقعیت مدار، فعال و نیز دادن پروژه به دانشجویان است تا تفکر خلاق را در دانشجویان تقویت کرد و توانایی رویارویی و حل مسائل پیچیده واقعی را داشته باشند.

ث: روش ارزشیابی

بهتر است ارزشیابی این درس بصورت ارزشیابی مستمر و پایانی باشد. بخشی از ارزیابی به کیفیت پروژه ارزشگذاری یکی از شرکت های بازار سرمایه اختصاص خواهد یافت.

ج: ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه

این درس توصیه می شود در آزمایشگاه حسابداری برگزار شود

چ: کتب و منابع پیشنهادی

- داموداران، آسوات، - م. (۱۳۸۸)، رزش گذاری سهام: مفاهیم و مدل های کاربردی، برگردان و گردآوری شرکت تامین سرمایه امین، ناشر کیهان
- International Valuation Standards Council (2020), International Valuation Standards, <https://www.ivsc.org/>

